

Orlík nad Vltavou

Kraj: Jihočeský

Správní obvod: Písek

Nadmořská výška: 390 m n. m.

Počet obyvatel: 285

Adresa URL: www.orliknadvltavou.cz

Okres: Písek

GPS souřadnice: 49.509879N, 14.165513E

První pís. zmínka: 1288 (735 let)

PSČ: 398 07

Památky a zajímavosti Orlík nad Vltavou

Hlavním zdejším lákadlem pro turisty je bezesporu zámek Orlík. Do roku 1961 se tyčil na vysoké skále nad řekou Vltavou, ovšem po postavení orlické přehrady a jejím naplnění se dostal téměř na stejnou úroveň jako hladina přehradního jezera.

Orlík byl založen ve 2. polovině 13. století. Karel IV. jej daroval roku 1356 kancléři Českého království Jetřichovi. Již kolem roku 1300 byl Orlík poprvé přestavován a přibližně v roce 1340 rozšiřován.

Podoba a rozsah Orlíka před první přestavbou není známa. Po úpravě měl hrad obdelníkový půdorys, hlavní budova byla jednopatrová, spjatá s obranou zdí s válcovou věží na protilehlé straně.

Při přestavbě v 1. polovině 14. století přibyl jednopatrový trakt na východní straně hradební zdi, ze kterého se dochovala jedna klenutá místnost. Jedním z mnoha majitelů byl Petr Zmrzlík ze Svojšína, který hrad znovu přestavoval v letech 1407-1422. V roce 1508 Orlík vyhořel, majitel Kryštof ze Švamberka začal v roce 1514 s rozsáhlými úpravami. Nechal přistavit řadu obytných místností, válcovou věžici a na severozápadní straně nádvoří na místě hospodářských budov a hradební zdi nové jednopatrové obytné křídlo. Současně se začalo se stavbou křídla na jihovýchodní straně, v přízemí byla zřízena kaple P. Marie, sklenutá pozdně gotickou síťovou klenbou. Touto změnou vzniklo mírně nepravidelné lichoběžníkové nádvoří. Hrad se změnil v pohodlný zámek, ztratil středověký vzhled, ale stále zůstal pevností. V letech 1575-1588 za Kryštofa II. ze Švamberka byl zámek zvýšen o jedno patro. Hospodářský dvůr, který byl od zámku oddělen hlubokým příkopem a tvořil opevněné předhradí byl rozšířen a ohrazen zdí s válcovou věží. Na jeho místě je dnes park.

Po velkém požáru v roce 1802 byl zámek zvýšen o 3. patro. V letech 1849-1860 byly vystavěny tři válcové věže a byly provedeny novogotické úpravy hlavního průčelí, oken a štítu na straně k Vltavě.

Hrad měnil často majitele, do rukou rodu Schwarzenbergů, jejichž majetkem je dodnes se dostal roku 1719 jako dědictví po rodu Eggenbergů.

V polovině 19. století Schwarzenbergové vystavěli v lese nedaleko od zámku rodovou hrobku, pseudogotický kostel křížového půdorysu.

Nedaleko zámku v severní části parku stojí novogotická rodinná hrobka rodu Schwarzenbergů, která byla postavena v polovině 19. století. Není tak honosná jako Schwarzenberská hrobka u Třeboně, ale přesto stojí za zhlédnutí.

Na náměstí stojí původně gotický kostel sv. Prokopa postavený ve 14. století. Byl dvakrát přestavován,

do dnešní zbarokizované podoby byl převeden v polovině 18. století. V současné době je uzavřen, mše probíhají v kapli na faře. Před farou je k vidění i historický kamenný pranýř.

Nedaleko obce se nachází Žďákovský most. Jedná se o ocelový most na silnici Plzeň-Tábor, jeden z nejdelších jednoobloukových mostů v Evropě. Výška středu mostu nad orlickým jezerem činí přibližně 50 m, délka mostu je 541 m.

